

Oponentský posudek diplomové práce Juliany Slivoňové Tvůrčí producentská skupina se zaměřením na diváka 65+

Studentka si vybrala pro zpracování diplomové práce poměrně nelehké téma. Sama jej popsala v abstraktu následovně „Výstupem této práce je základ tvůrčí producentské skupiny samostatně fungující v prostředí tuzemské televize veřejné služby a úzce zaměřené na seniorského diváka...“ Předpokladem vypracování takovéto diplomové práce je dobrá znalost nejen cílové skupiny, nutné povědomí o obsahu vysílaném v ČR, nejlépe i v zahraničí a dobrá znalost obecných návyků takovéto cílové skupiny aj. Studentka se v práci především zamýšlí, jak zlepšit obraz seniora v televizním veřejnoprávním médiu. Obsah popsala v několika kapitolách:

Historie televizního vysílání v ČR, jak funguje v České televizi (dále ČT) tvůrčí producentská skupina (dále TPS), jak je nastavena spolupráce s nezávislým producentem přicházejícím do ČT, vnitřní struktura ČT, typologie televizního diváka, definice seniora a sociologický pohled na starší cílovou skupinu, dále diplomantka vyjmenovává současné pořady pro seniory. V poslední nejzajímavější kapitole definuje pořady, které by jako TPS navrhovala pro zařazení do výrobního úkolu televize s ohledem na potřeby seniorů a jejich vnímání televize jako média.

Úmyslně jsem vypsál jednotlivé kapitoly svými slovy s ohledem na zestručnění výčtu, neboť přímo definovaný obsah je rozvětvenější a je z něj patrné, že se diplomantka pokusila sledovat téma z různých úhlů pohledu. Nemohu se po přečtení jen ubránit dojmu, že některé kapitoly působí trochu nadbytečně – zejména ty v první části práce. Jde například o kapitolu historie televize, která je nesporně zajímavá, ale s tématem nemá mnoho společného. Snad jen to, že cílová skupina (nejmladší segment z ní) rozebíraná v práci se narodila v době, kdy televize začala vysílat v tehdejší Československu. Spíš by pro čtenáře byla zajímavá analýza vývoje obsahu pro seniory od vzniku televize po současnost, což je ale předesílám nelehký úkol, který by vydal rozsahem pravděpodobně na rozsáhlejší studii.

Způsob spolupráce ČT s nezávislým producentem není v této práci dostatečně propojen na zvolené téma, což je škoda a také tak působí nadbytečně.

Konkrétní příklad neuplatnění daného tématu je v nejdůležitější kapitole s názvem „*Tvůrčí producentská skupina zaměřená na seniorského diváka*“ (str. 68), která má zastřešit a propojit všechny předešlé kapitoly. Mohu se tak jen domnívat, že by zvolená TPS měla zájem spolupracovat s nezávislými producenty a přemýšlet z jakého důvodu a proč by si uvedené pořady nevyrobila ve vlastní výrobě. Mám bohužel obdobný pocit i u více kapitol nebo podkapitol („*Kodex ČT*“, „*Hybridní televize*“, do jisté míry i část kapitoly „*Televize a divák*“, část kapitoly „*Proměna televizního diváka*“ ...).

Velice dobře v práci navazují trendy v TV vysílání a sociologický pohled na staršího diváka. Jistá forma stereotypizace, jak studentka píše, je věcí, na kterou musejí všechny televize neustále myslet. To vnímám jako podstatný postřeh, na kterém se staví, protože to vede ke zbytečné svázanosti při vývoji pořadu. Programová skladba tento jev bere v potaz při skládání jakéhokoliv vysílacího schématu. Hledisko plánování programu není v práci příliš rozebráno, ačkoliv jde o důležitý prvek zasahující zvolenou problematiku.

Je složité z uvedených úvah (vlastně i nad rámec práce) stanovit, jestli by uvedená tvůrčí producentská skupina měla vlastně smysl, neboť pořady vhodné pro tuto cílovou skupinu najdeme napříč aktuálními tvůrčími skupinami v televizi. Tím se studentka příliš nezabývá. Je tedy pro mě stále otázkou, zda-li není tématem spíše programování obsahu v rámci vysílacího schématu pro tuto cílovou skupinu s tím, že studentkou zvolené pořady na toto navazují. Škoda, že zamyšlení nad podobou možné tvůrčí skupiny není v práci vedena delší úvaha, která by tento dojem vyvrátila nebo potvrdila.

Je patrné, že téma je rozhodně vhodné pro společenskou diskuzi. Zobrazování seniora lze jistě ovlivnit a nemusí jít nutně o pořad věnovaný jen seniorům. Možná se zdá, že jsem k tématu kritický, ale naopak. Jsem rád, že jej studentka nastolila, protože jde o potřebné téma s ohledem na to, že televize je zaměřena spíše na starší cílovou skupinu.

S ohledem na rozsah a jazykovou úpravu musím konstatovat, že studentka se práci věnovala dostatečně dlouho a mnou zmíněné body jsou spíše otázkou polemiky nad názory vyplývající (někdy možná nevyplývající) z této práce. Škoda, že studentka nepopsala např. formáty/případně přístupy k problematice u zahraničních televizí, což by dalo práci rozhodně pevnější základ. Práce je napsána s minimem překlepů a citace jsou optimálně přiřazené dle standardních

zvyklostí. Uvažoval bych jen možná o změně názvu, aby byla lépe podchycena podstata této diplomové práce. Cením si, že má studentka odvahu vybrat si toto téma, které nevypadá na první pohled poutavě, ale je celospolečensky potřebné.

Navrhované hodnocení: B-C (bude záležet na obhajobě)

Otázky na studentku:

- 1) Proč bylo zvoleno takové množství vedlejších kapitol, které se na první pohled neváží k tématu? Nebo lze vyjasnit nějaký klíč, kterým se vše propojí?
- 2) V práci zmiňujete možnost práce se sociálními sítěmi, second screen apod. Jaká sociální síť je pro seniory 65+ nejvhodnější/případně nejvíce užívaná?
- 3) Myslíte si, že při sledovanosti „Ulice“ a dlouholetému diváckému návyku lze vybudovat druhý úspěšný denní seriál, který by se navíc odehrával v obdobném prostředí? Jaká jiná prostředí byste navrhovala? Dovedete odhadnout náklady na 1 díl pořadu v externích prostředcích (s ohledem na zvolené chybějící téma) a kolik by stál pořad v těchto prostředcích za rok?
- 4) Když pomineme veřejnoprávní televizi, které kanály a jak se věnují (je jedno jestli výrobou nebo akvizicí) zvolené cílové skupině diváka a lze tento přístup kvalitativně srovnat s veřejnoprávním médiem?
- 5) Domníváte se, že je cestopisů na veřejnoprávní stanici málo? Je možné, že senioři sledují i cestopisy ve čtvrtéčném primetime okně na ČT2? Není vhodnější hledat formát, který je zastoupen minimálně popř. sáhnout v některých případech k nákupu hotového pořadu?
- 6) Cílovou skupinu určuje pouze moderátor nebo je možné, že senioři sledují i pořady, kde nemusí být nutně moderátor senior, což se mi trochu zdá, že vyplývá z kontextu práce?

V Praze dne 1.6.2018

MgA. Jiří Vlach, Ph.D.